

ДИРЕКТИВА 87/344/ЄЕС
Ради Європейських Співтовариств
щодо узгодження законів, постанов та адміністративних
положень стосовно страхування судових витрат

22 червня 1987 року

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства, та зокрема статті 57 (2) Договору,

Беручи до уваги пропозицію від Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського Парламенту,

Беручи до уваги висновок Економічного і Соціального Комітету,

Враховуючи, що Директива Ради 73/239/ЄЕС від 24 липня 1973 року щодо узгодження законів, підзаконних та адміністративних положень стосовно започаткування та ведення діяльності прямого страхування, іншого, ніж страхування життя, з останніми змінами, внесеними Директивою 87/343/ЄЕС, усунула, з метою полегшити започаткування та ведення таких видів діяльності, певні розбіжності, що існують між національними законодавствами;

Враховуючи, проте, що, стаття 7 (2) (с) Директиви 73/239/ЄЕС передбачає, що "до подальшого узгодження, яке має бути імплементовано протягом чотирьох років від повідомлення про цю Директиву, Федеративна Республіка Німеччина може залишити положення, що забороняють одночасне здійснення на її території страхування здоров'я, кредитного страхування і гарантійного страхування, або страхування у частині права регресу до третіх осіб та судового захисту, як одне з одним, так і з іншими класами";

Враховуючи, що ця Директива передбачає узгодження страхування судових витрат, як передбачено Статтею 7 (2) (с) Директиви 73/239/ЄЕС;

Враховуючи, що з метою захисту страхувальників, потрібно здійснити заходи для попередження, наскільки це можливо, будь-якого конфлікту інтересів між особою, що має покриття судових витрат, і її страховиком, що виникають із факту, що останній надає їй покриття у будь-якому іншому класі страхування, про який ідеться в Додатку до Директиви 73/239/ЄЕС, чи надає покриття іншій особі і, при виникненні такого конфлікту, мати можливість його вирішити;

Враховуючи, що страхування судових витрат стосовно спорів чи ризиків, що впливають чи пов'язані, з користуванням морськими транспортними засобами, з огляду на їх специфічний характер, має бути виключено зі сфери дії цієї Директиви;

Враховуючи, що діяльність страховика, який надає послуги чи бере на себе витрати по захисту страхувальника відповідно до договору страхування цивільної відповідальності,

також має бути виключена зі сфери застосовування цієї Директиви, якщо така діяльність в той же час здійснюється у власних інтересах страховика за таким покриттям;

Враховуючи, що державам-членам повинно надаватися право виключати зі сфери дії цієї Директиви діяльність щодо страхування судових витрат, що здійснюється страховиком надання допомоги, коли ця діяльність здійснюється на території держави-члена, іншої, ніж та, у якій звичайно проживає страхувальник, і коли вона являє собою частину договору, що передбачає виключно допомогу, що надається особам, які потрапили у скрутну ситуацію під час подорожування, перебуваючи поза межами домівки, чи поза межами місця свого постійного проживання;

Враховуючи, що система обов'язкової спеціалізації, що на даний час застосовується одною державою-членом, саме Федеративною Республікою Німеччина, запобігає більшості конфліктів; враховуючи, проте, що не видається необхідним для отримання цього результату поширити цю систему на територію всього Співтовариства, що вимагало б розділу складних компаній;

Враховуючи, що бажаного результату також можна досягти через вимогу до компаній забезпечувати укладення окремого договору чи виділення окремого розділу в єдиному полісі щодо страхування судових витрат і зобов'язуючи їх мати окреме управління щодо страхування судових витрат, або покласти управління вимогами стосовно страхування судових витрат на компанію, що є окремою юридичною особою, чи надавати особі, що має покриття судових витрат, право вибору свого юриста з моменту, коли вона має право подавати вимоги до свого страховика;

Враховуючи, що незалежно від того, яке рішення приймається, інтереси осіб, що мають покриття судових витрат, захищаються відповідними гарантіями;

Враховуючи, що інтерес осіб, що мають покриття судових витрат, означає можливість страхувальника обирати юриста чи іншу відповідно кваліфіковану особу у відповідності до національного права у будь-яких розслідуваннях чи провадженнях та у будь-який час, коли виникає конфлікт інтересів;

Враховуючи, що державам-членам має надаватися право звільняти компанії від обов'язку надавати страхувальнику право вільного вибору юриста, якщо страхування судових витрат є обмежується випадками, що впливають з експлуатації дорожніх транспортних засобів на своїй території, і якщо виконуються інші обмежуючі умови;

Враховуючи, що у випадку конфлікту між страховиком та страхувальником, важливим є його вирішення його у найсправедливіший та найшвидший спосіб; враховуючи доцільність передбачити у полісах страхування судових витрат положення щодо арбітражної процедури чи процедури, що надає подібні гарантії;

Враховуючи, що другий пункт частини С Додатку до Директиви 73/239/ЄЕС передбачає, що ризики, включені до класів 14 і 15 в частині А, не можуть вважатися ризиками, додатковими до інших класів; враховуючи, що страхова компанія не може надавати страхове покриття судових витрат, як ризику, додаткового до іншого ризику, не отримавши ліцензії стосовно ризику судових витрат; враховуючи, проте, що, державам-членам повинне надаватися право вважати клас 17, як ризик, що у певних випадках є додатковим до класу 18; враховуючи, таким чином, що до пункту С вищезгаданого Додатку мають бути внесені відповідні зміни,

ПРИЙНЯЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Метою цієї Директиви є узгодження положень, встановлених законом, підзаконним чи адміністративним положенням, що стосуються страхування судових витрат, про які йдеться в пункті 17 частини А Додатку до Директиви Ради 73/239/ЄЕС з метою спрощення ефективного користування свободою підприємництва, і якомога швидшого попередження будь-якого конфлікту інтересів, що виникає, зокрема, з того факту, що страховик надає страхове покриття іншій особі або надає особі страхове покриття стосовно судових витрат і будь-якого іншого класу цього Додатку і, вирішення такого конфлікту у відповідному випадку.

Стаття 2

1. Ця Директива застосовується до страхування судових витрат. Воно полягає в зобов'язанні, за виплату премії, покриття витрат на судове провадження та надання інших послуг, безпосередньо пов'язаними зі страховим покриттям, зокрема з метою:

- забезпечення компенсації втрат, збитків чи пошкоджень, що понесені страхувальником, шляхом врегулювання в позасудовому порядку, або в порядку цивільного чи кримінального провадження;

- захисту чи представництва страхувальника у цивільному, кримінальному, адміністративному чи іншому провадженні чи стосовно будь-яких вимог до неї.

2. Ця Директива, проте, не застосовується:

- страхування судових витрат, у випадках, коли таке страхування стосується спорів чи ризиків, що виникають в результаті, чи пов'язані з використанням морських транспортних засобів,

- діяльності, що здійснюється страховиком, що надає покриття цивільної відповідальності з метою захисту чи представництва страхувальника в будь-якому розслідуванні чи судовому провадженні, якщо ця діяльність у той же самий час виконується у власних інтересах страховика за таким покриттям,

- на розсуд держави-члена - діяльність страхування судових витрат, що здійснюється страховиком за договором надання допомоги, коли ця діяльність здійснюється у державі-члені, іншій, ніж та, у якій страхувальник звичайно проживає, де вона складає частину договору, що покриває виключно допомогу, що надається особам, що потрапили у скрутну ситуацію під час подорожі, під час перебування поза межами домівки чи під час перебування поза межами свого постійного місця проживання. У цьому випадку договір повинен чітко зазначати, що покриття, про яке йдеться, є обмежується обставинами, про які йдеться у попередньому реченні, і є додатковим до надання допомоги.

Стаття 3

1. Покриття судових витрат є об'єктом договору, окремого від укладеного щодо інших видів страхування чи розглядається в окремому розділі єдиного страхового полісу, у якому зазначається природа покриття судових витрат і, за запитом держави-члена, сума відповідної премії.

2. Кожна держава-член вживає необхідних заходів для забезпечення того, що компанії, які здійснюють підприємницьку діяльність на її території, приймають, відповідно до вимоги держави-члена, чи на їх власний вибір, якщо на це погодиться держава-член, принаймні одне з таких рішень, що є альтернативами:

(а) компанія забезпечує, що жодна особа з персоналу, що має справу з управлінням вимогами щодо судових витрат чи юридичних консультацій стосовно них, в той же час веде подібну діяльність

- якщо компанія займається декількома видами страхування, - для іншого виду, яким вона займається,

- незалежно від того, чи є компанія займається декількома видами страхування, чи спеціалізується у одному, - у іншій компанії, що має фінансові, комерційні чи адміністративні зв'язки з першою компанією і здійснює один чи більше з інших видів страхування, визначених Директивою 73/239/ЄЕС;

(b) компанія покладає управління вимогами стосовно страхування судових витрат на окрему юридичну особу. Остання має бути згадана у окремому договорі чи окремому розділі, про який ідеться в пункті 1. Якщо компанія, що є окремою юридичною особою, має зв'язки з компанією, що здійснює один чи більше з інших видів страхування, визначених частиною А Додатку до Директиви 73/239/ЄЕС, - члени персоналу компанії, які займаються розглядом вимог чи надають юридичні консультації, пов'язані з таким розглядом, не можуть вести ту саму чи подібну діяльність у іншій компанії в один і той самий час. Крім того, держави-члени можуть накладати ті самі вимоги на членів органу управління;

(с) компанія, у договорі, надає страхувальнику право покладати захист власних інтересів, з моменту, коли вона отримує право на подання вимоги від свого страховика за страховим полісом, на юриста за своїм вибором, чи, в тій мірі, наскільки дозволяється національним законодавством, на іншу особу, що має належну кваліфікацію.

3. Незалежно від того, яке рішення прийняте, інтереси осіб, яким надано страхове покриття судових витрат, вважаються гарантованими у подібний спосіб, передбачений цією Директивою.

Стаття 4

1. Будь-який договір страхування судових витрат чітко визначає, що:

(а) у випадку звернення до юриста чи іншої належно кваліфікованої особи у відповідності до національного законодавства з метою захисту, представництва чи забезпечення дотримання інтересів страхувальника у будь-якому розслідуванні чи судовому провадженні, що страхувальник має свободу вибору такого юриста чи іншої особи;

(b) страхувальник має свободу вибору юриста чи, якщо надає перевагу і у межах, дозволених національним законодавством, іншої належно кваліфікованої особи, для забезпечення дотримання її інтересів в будь-якому випадку виникнення конфлікту.

2. Юрист - це будь-яка особа, уповноважена на здійснення своєї професійної діяльності за одним з видів, визначених Директивою Ради 77/249/ЄЕС від 22 березня 1977 року, з метою спрощення ефективного користування юристами свободи надання послуг.

Стаття 5

1. Кожна держава-член може передбачити вилучення із загального застосування Статті 4 (1) до страхування судових витрат при дотриманні всіх наступних умов:

(a) страхування обмежується випадками, що виникають в результаті експлуатації дорожніх транспортних засобів на території держави-члена;

(b) страхування пов'язане з договором про надання допомоги у випадку пригоди чи аварії з залученням дорожнього транспортного засобу;

(c) ні страховик судових витрат, ні страховик допомоги не здійснюють страхування відповідальності будь-якого виду;

(d) вжито заходів з тим, щоб юридичні консультації та представництво кожної зі сторін спору здійснювалися повністю незалежними юристами, коли ці сторони застраховані від судових витрат одним і тим самим страховиком.

2. Вилучення, надане державою-членом компанії у відповідності до пункту 1, не впливає на застосування Статті 3 (2).

Стаття 6

Держави-члени вживають усіх належних заходів для забезпечення того, щоб, не порушуючи будь-якого права на звернення до судових органів, що можуть бути передбачені національним законодавством, було передбачено арбітражну чи іншу процедуру, що забезпечила б подібні гарантії об'єктивності, згідно з яким у випадку розбіжності висновків страховика судових витрат і його страхувальника могло б бути прийнято рішення щодо підходу для врегулювання спору у випадку його виникнення.

Договір страхування повинен зазначати право страхувальника застосовувати таку процедуру.

Стаття 7

У будь-якому випадку виникнення конфлікту інтересів чи суперечки щодо врегулювання спору, страховик судових витрат чи, у відповідному випадку, відділення, що займається розглядом вимог, інформує страхувальника про

- право, зазначене у Статті 4,

- можливість застосовувати процедуру, зазначену у Статті 6.

Стаття 8

Держави-члени скасовують всі положення, що забороняють страховику здійснювати на їх території страхування судових витрат і інші види страхування в один і той самий час.

Стаття 9

Другий підпункт частини С Додатку до Директиви 73/239/ЄЕС викласти у наступній редакції:

"Однак, види ризиків, віднесених до пп. 14, 15 та 17 не можуть розглядатись у якості додаткових.

Незважаючи на це, вид ризиків, передбачений п. 17 (страхування судових витрат), може вважатись додатковим до виду ризиків п. 18, за виконання умов, визначених у першому підпункті, коли основний ризик стосується виключно допомоги, що надається особам, що потрапили у скрутну ситуацію під час подорожі, під час перебування поза межами домовки чи під час перебування поза межами постійного місця проживання.

Страхування судових витрат може також розглядатися як супутній ризик за умов, що визначені у першому підпункті, коли це стосується спорів чи ризиків, що виникають в результаті, чи у зв'язку з використанням морських транспортних засобів."

Стаття 10

Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення відповідності цій Директиві, до 1 січня 1990 року. Вони відразу інформують про це Комісію.

Вони застосовують ці заходи щонайпізніше з 1 липня 1990 року.

Стаття 11

Після повідомлення цієї Директиви, держави-члени доводять до відома Комісії тексти основних положень національного законодавства, які вони приймають у сфері, що регулюється цією Директивою.

Стаття 12

Ця Директива адресована державам-членам.

Вчинено в Люксембурзі, 22 червня 1987 року.

За Раду

Президент

Л. Тіндеманд